

fingo

This project is funded by
the European Union

ILMASTONMUUTOS TYÖPAJA

Uudenmaan Martat

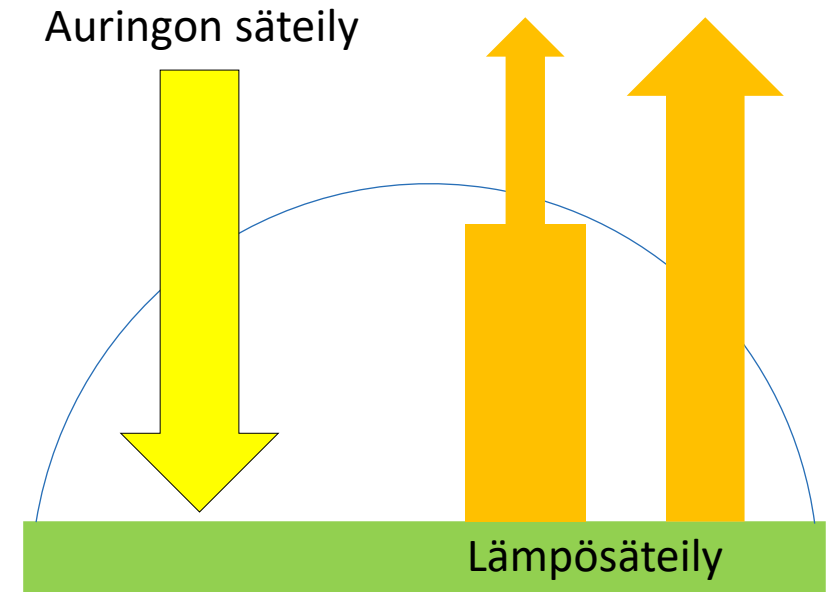
TUNNIN OHJELMA

- Mitä ovat kasvihuoneilmiö ja ilmastonmuutos?
- Ilmastonmuutos Etiopiassa -video
- Pienryhmätyöskentelyä
- Yhteinen koonti

KASVIHUONEILMIÖ

- Ilmakehä toimii maapallolla kuten lasikatto kasvihuoneessa - lämmittäen. Ilmakehän koostumuksesta riippuu, kuinka voimakasta tämä lämmitys on.
- Kasvihuoneilmiön ansiosta maapallon lämpötila on elämälle suotuisa.
  - Ilman kasvihuoneilmiötä maapallon pintalämpötila olisi noin -18°C , mutta kasvihuonekaasujen ansiosta tuo lämpötila onkin $+14^{\circ}\text{C}$.
- **Tällä hetkellä kasvihuoneilmiö voimistuu ihmiskunnan toiminnan seurauksena, jolloin ilmasto muuttuu.**

ILMASTONMUUTOS

Ilmaston lämpenemisen syynä on kasvihuonekaasujen, erityisesti hiilidioksidin (CO_2), määrän lisääntyminen ilmakehässä. Ihmiskunnan toiminta kiihdyttää ilmastonmuutosta.

Jäät ja
jäätiköt
kutistuvat

Routa ja
lumi
vähenevät

Kuivuus,
rankkasateet
ja myrskyt
lisääntyvät

Valtameret
lämpenevät
ja niiden
pinta nousee

ASUMINEN

RUOKA

LIKKUMINEN

POLIITTINEN
VAIKUTTAMINEN

ILMASTONMUUTOS ETIOPIASSA -VIDEO

- Miten ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisten elämään Etiopiassa?
- Ketkä ovat haavoittuvimmissa asemassa ilmastonmuutoksen edessä?
- Näkyykö ilmastonmuutos Suomessa? Miten?

TYÖPAJAN OHJEISTUS

- Jakaudutaan pienryhmiin.
- Jokaiselle ryhmälle tulee eri artikkeli luettavaksi.
- Työpajassa harjoitellaan tiedonhakua: etsikää kysymyksiin vastaukset lukemastanne artikkelista.
- Lopuksi jokainen ryhmä kertoo muille, mitä uutta ovat oppineet ja mitä ajatuksia artikkeleista heräsi.

ILMASTONMUUTOS

Ilmaston lämpenemisen syynä on kasvihuonekaasujen, erityisesti hiilidioksidin (CO_2), määrän lisääntyminen ilmakehässä. Ihmiskunnan toiminta kiihdyttää ilmastonmuutosta.

Jäät ja
jäätiköt
kutistuvat

Routa ja
lumi
vähenevät

Kuivuus,
rankkasateet
ja myrskyt
lisääntyvät

Valtameret
lämpenevät
ja niiden
pinta nousee

ASUMINEN

RUOKA

LIKKUMINEN

POLIITTINEN
VAIKUTTAMINEN

ILMASTONMUUTOS SAA IHMISIÄ LIIKKEELLE

- Miten ilmastonmuutos vaikuttaa maailman muuttoliikkeisiin ja pakolaisuuteen?
- Onko kotiseudun muuttuminen asuinkelvottomaksi peruste saada kansainvälistä suojelua ilmastopakolaisena?
- Miten jäätiköiden sulaminen vaikuttaa maailman muuttoliikkeisiin ja pakolaisuuteen?
- Miten Suomen tekemä kehitysyhteistyö auttaa ihmisiä ja yhteiskuntia?

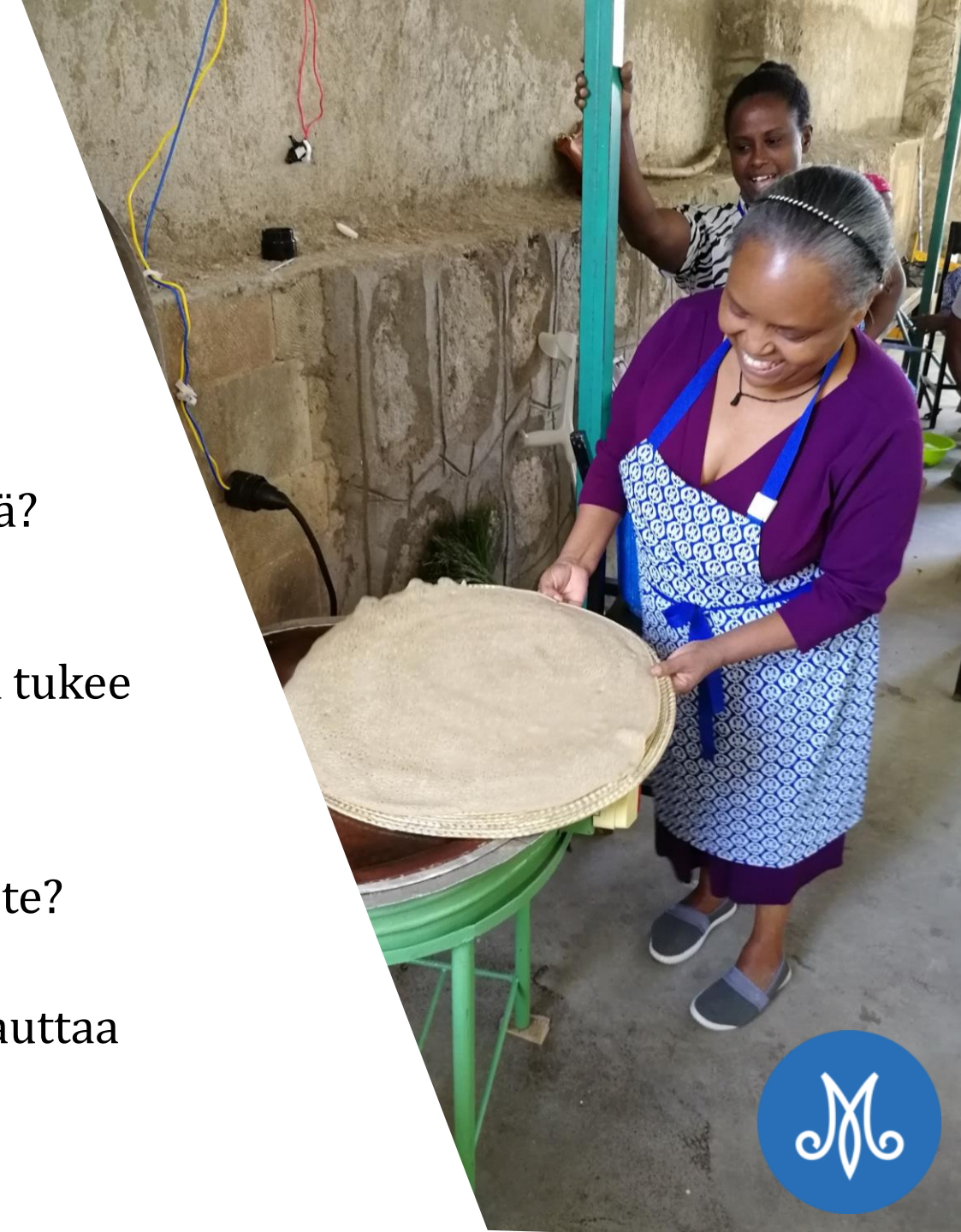
PUIDEN ISTUTUSTALKOOT ETIOPIASSA

- Mitkä ovat #Greenlegacy-kampanjan tavoitteet?
- Kuinka paljon Ethiopian maa-alueesta on metsää?
Mistä syistä metsä on vähentynyt?
- Miksi kaikki eivät ole tyytyväisiä kampanjaan?
- Mitä hyötyä puiden istuttamisesta on Edinburgh Napier Universityn professorin Dan Ridley-Ellisin mukaan?

KEHITYSYHTEISTYÖLLÄ SOPEUTUMISTA ILMASTONMUUTOKSEEN

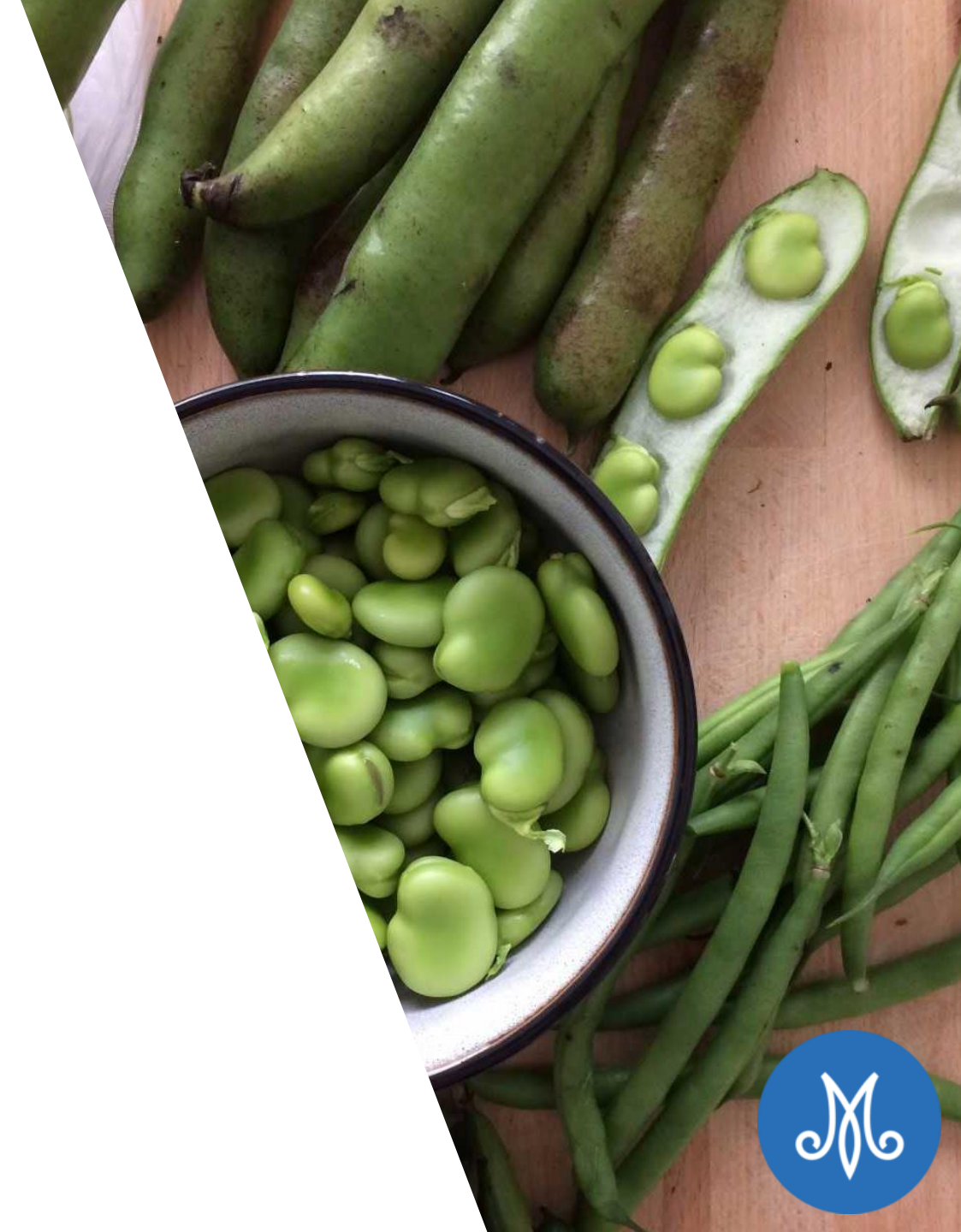
- Kuinka kauan Martat ovat tehneet kehitysyhteistyötä?
Kenelle Marttojen kehitysyhteistyö on suunnattu?
- Miten Ethiopian vammaisten naisten järjestö EWDNA tukee vammaisia naisia?
- Mikä on Marttojen ja suomalaisen vammaisjärjestö Kynnyksen Ethiopian kehitysyhteistyöhankkeen tavoite?
- Miten tämänkaltaisella kehitysyhteistyöllä voidaan auttaa vammaisia naisia sopeutumaan paremmin myös ilmastonmuutoksen vaikutuksiin?

TEHDÄÄN YHDESSÄ ILMASTONMUUTOSTA HILLITSEVIÄ VALINTOJA

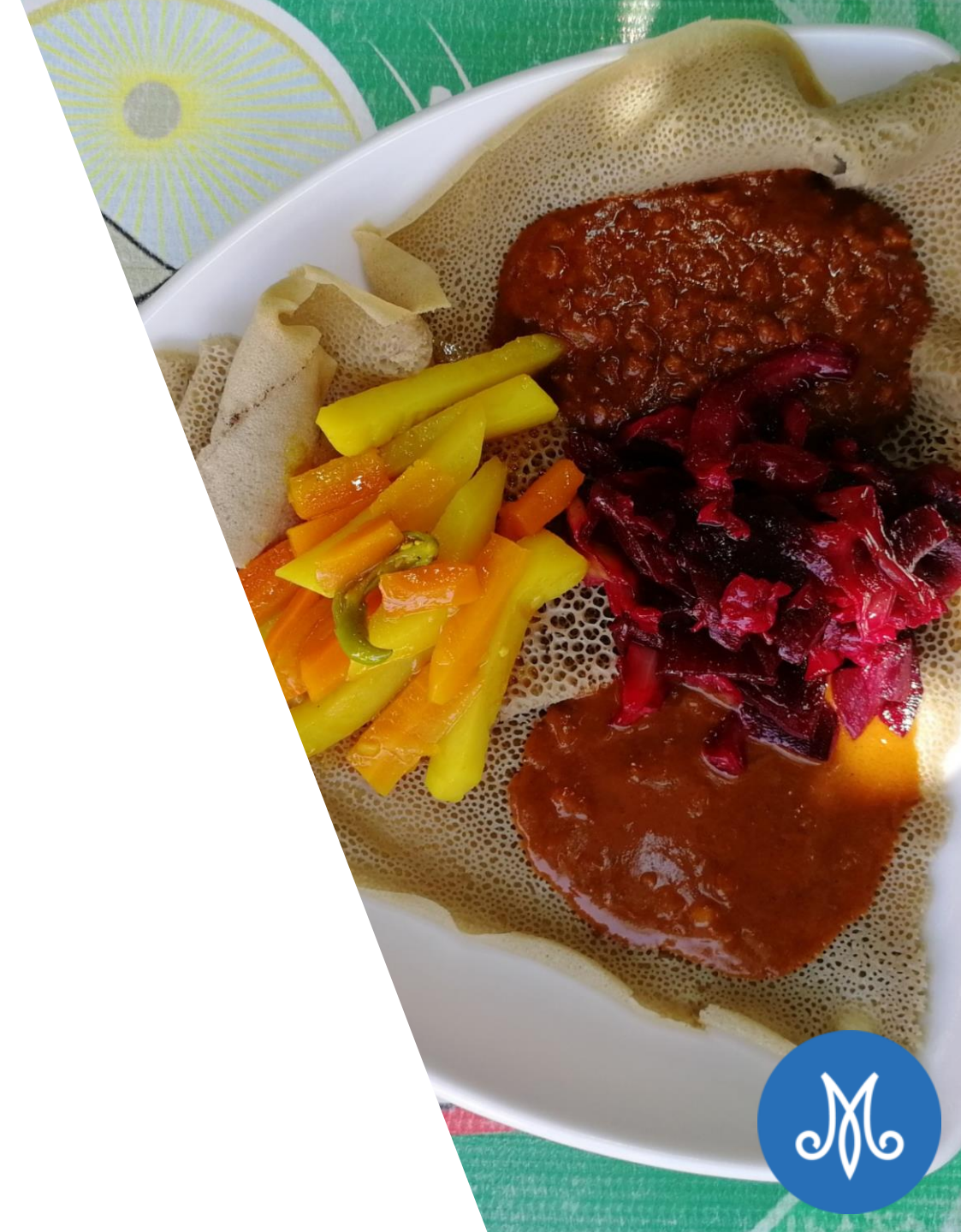
- Mitä vinkkejä Martat antavat vastuullisiin ruokavalintoihin?
- Mitä neuvoja Martat antavat lihan käytön vähentämiseen?
- Miksi kotimaista ruokaa kannattaa suosia?
- Tuleeko teille mieleen, millä muilla keinoin voi tehdä ilmastonmuutosta hillitseviä tekoja?

KOONTI

- Millaista tehtäviä oli tehdä?
- Mikä oli ennestään tuttua?
- Mitä uutta opitte?
- Yllättikö joku? Mikä?
- Jäikö joku asia mietityttämään?

MARTTOJEN KESTÄVÄN KEHITYKSEN SITOUUMUS

LÄHTEET

- Ilmasto-opas verkkosivut. (viitattu 30.9.2019). *Ilmastonmuutos ilmiönä.* <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/ilmio/-/artikkeli/962d9aa2-e7e3-4df5-89a2-9f1f653e0d4e/ilmastonmuutos-ilmiona.html>
- Ilmasto-opas verkkosivut. (viitattu 30.9.2019). *Kasvihuoneilmiö ja ilmakehän koostumus.* <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/ilmio/-/artikkeli/420c4ca3-a128-4ae7-882e-3d06e1ea24f5/kasvihuoneilmiö-ja-ilmakehan-koostumus.html>
- Ilmasto-opas verkkosivut. (viitattu 30.9.2019). *Mittaukset kertovat ilmaston muuttuvan.* <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/ilmio/-/artikkeli/60d35ca2-9874-406e-bb9f-608e5b60746d/mittaukset-kertovat-ilmaston-muuttuvan.html>
- Marttojen verkkosivut. (viitattu 9.9.2019). *Kestävän kehityksen sitoumus.* <https://www.martat.fi/marttakoulu/kestava-arki/kestavan-kehityksen-sitoumus/>
- Marttojen verkkosivut. (viitattu 9.9.2019). *Vinkkejä vastuulliseen ruokapöytään.* <https://www.martat.fi/marttakoulu/ruoka/vastuullinen-ruoka/vinkkejä-vastuulliseen-ruokapöytään/>
- KUALÄHTEET: www.martat.fi

fingo

This project is funded by
the European Union

*Tämä asiakirja on tuotettu Euroopan unionin rahoitustuella.
Tämän asiakirjan sisällöstä vastaa tuensaaja, eikä sen voida
missään olosuhteissa katsoa heijastavan Euroopan unionin kantaa.*

